

Irrigation and the Public Health Engineering is about 4.95 lakhs. Therefore, the work of this bridge will be taken up this year. The work of other nalas will also be taken up side by side.

SRI N. B. SIRDESAI.—Has it come to the notice of the Government that if this road is repaired properly and asphalted, the distance to Goa would be reduced by 18 miles and thereby the Government would save lot of expenditure which is being incurred on deisel oil and wear and tear of buses?

SRI S. BANGARAPPA.—Government is aware of the fact that this is the nearest Road to reach Goa. The Khanapur-Hemagde Road is a State Fund Road of MDR standard. The road from Talewadi to Hemadge is a village road and unless the P.W.D. takes it over we cannot up take this position of the road. I will certainly consider this aspect. So far as asphalting is concerned, day before yesterday in my reply to the debate on the P.W.D. Demands I have made it clear that on account of the meagre funds at our disposal it has not been possible for us to take up asphalting of roads immediately. I will think of converting it into a major district road and see that buses are allowed to ply.

Handigodu disease in Sagar Taluk

253. SRI L. T. THIMMAPPA HEGDE (Sagar).—Will Minister for Health and Family Welfare be pleased to state:—

(a) whether it has come to the notice of the Government that the disease called ‘Handigodu’ a peculiar disease is spreading especially among Harijans in Handigodu and surrounding villages of Sagar taluk for the last two years;

(b) whether the Government has got an inquiry conducted through the experts in this behalf;

(c) if so, the decision arrived at about this disease;

(d) whether it is a fact that there are still some person suffering from this disease and the special treatment that was being given to them has been denied;

(e) whether the Government intend to sanction physically handicapped allowance or ‘peculiar disease allowance’ to those persons who have become physically handicapped due to this disease and are unable to lead their leaves?

SRI M. MALLAPPA (Minister for Health and Family Welfare).—

(a) Yes. But, this disease is not spread among Harijans only but also to other communities.

(b) Yes.

(c) No definite decision has been arrived at yet.

(d) No.

(e) Provision for providing financial assistance to the physically handicapped persons has been made by the Government.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಟಿ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಹೆಗಡೆ.—ನನ್ನ (ಕ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ನಿಜವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ರೋಗದಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ?

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ವುಲ್ಲಪ್ಪ.—ಸಾಫಲ್ಯ, ಆ ವಿವರಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ; ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಟಿ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಹೆಗಡೆ.—ನಾನು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದವನಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೋಗದಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಯಾರಾನ್ನೂ ಕೂಡ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇವತ್ತು ಅವರು ಬಹಳ ಸಂಂತರಿಸಿತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆಯಾವರಿಗೂ ಕೂಡ ಆ ರೋಗ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ತಾವೇ ತಿಳಿದಿದ್ದೀರಿ. ಇವತ್ತು ಆ ರೋಗ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪರಿಜನರಿಂದೆ. ಇವತ್ತು ಈ ರೋಗದಿಂದ ನರಳು ತೀರುವವರನ್ನು ಅನ್ನ ತೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಶೇಷವಾದ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈಗಲೇ ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತಿರು?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವುಲ್ಲಪ್ಪ.—ವರಿಸಿ ತಿಬಿಯ ವಿಸಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕಂಡುಹಿಡಿಯು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೋಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೇದರಾಬಾದ್ ನ್ಯಾಟ್ರಿಫೆನ್ ಇನ್ಸಿಟ್ಯೂಟ್ ನವರು ಹಾತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಿಕ ಪಡೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಕಾರಣವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲ್ಕೇ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ತಜ್ಞರ ಸಮಾಖ್ಯ ಇನ್ನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ; ಎಷ್ಟು ರವಾಟ್‌ಗೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಡಿಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಮಾಡಲ್ಕೇ ಆದೇಶ ಕೊಡಂತ್ತೀನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಟಿ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಹೆಗಡೆ.—ಅಂಗವಿಕಲರಾದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಧನ ಸದ್ಯಾಯ ಪಡೆಯಲುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರದಿಂದಿದ್ದೀರಿ; ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದಂತಹಾಗಿ; ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವವರು ಪೂರ್ಣ ತಕ್ಷಿಯನ್ನು ಕಳಿಸುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ಅಂಗವಿಕಲರಿಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ವಾಡುತ್ತಿರು?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವುಲ್ಲಪ್ಪ.—ಕಾಗಳೇ ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆ ಇದೆ; ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಜ್ಞ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ದಾಖಿಲೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ; ಸೂಕ್ತ ಪರಿಧಾರ ನೀಡಲಿಕ್ಕೆ ಅದೇ ಕೊಡುತ್ತೀನೆ.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—What are the symptoms of this disease?

SRI M. MALLAPPA.—This is a peculiar disease. Investigations are being made by the doctors of this State as well as by the Nutrition Institute at Hyderabad. But unfortunately we have not come to any definite conclusion why this disease comes. The studies reveal that probably it indicates that this syndrome is due to the consumption of aquatic live fish and crab from the fields which are subject to extensive use of pesticides.